

Vrchního soudu v Praze ze dne 18.03.1993, sp. zn. I Torz 27/92, ECLI:CZ:VSPH:1993:TORZ.27.1992.1

Číslo: 42/1993

Právní věta: Hradí-li stát náklady obhajoby v řízení podle zák.č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci (§ 19 odst. 3 písm.b) cit. zákona), není rozhodné, zda právní pomoc vykonával zvolený obhájce nebo ustanovený obhájce. Ustanovení § 19 odst.3 písm.b) zák. o soudní rehabilitaci je speciální normou k ustanovení § 151 odst.2 tr.řádu pojednávající o náhradě odměny a hotových nákladů pouze ustanoveného obhájce.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 18.03.1993

Spisová značka: I Torz 27/92

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí:

Hesla: Náhrada nákladů obhajoby

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 42

Hradí-li stát náklady obhajoby v řízení podle zák. č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci (§ 19 odst. 3 písm. b) cit. zákona), není rozhodné, zda právní pomoc vykonával zvolený obhájce nebo ustanovený obhájce. Ustanovení § 19 odst. 3 písm. b) zák. o soudní rehabilitaci je speciální normou k ustanovení § 151 odst. 2 tr. řádu pojednávající o náhradě odměny a hotových nákladů pouze ustanoveného obhájce.

(Usnesení vrchního soudu v Praze z 18. 3. 1993 sp. zn. [I Torz 27/92](#))

K stížnosti obhájkyň JUDr. V. Š. proti usnesení Krajského soudu v Praze z 3. 4. 1992 sp. zn. Rt 683/91 Vrchní soud v Praze napadené usnesení zrušil a znovu ve věci sám rozhodl tak, že obhájkyň JUDr. V. Š. podle § 151 odst. 3 tr. ř. přiznal odměnu a náhradu hotových výdajů.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením předsedkyně senátu Krajského soudu v Praze ze dne 3. dubna 1992 sp. zn. VRt 683/91 bylo rozhodnuto, že se obhájkyň JUDr. V. Š., advokátní kancelář Praha 2, Lublaňská 18

podle § 151 odst. 3 tr. ř. nepřiznává odměna a náhrada hotových výloh. V odůvodnění tohoto usnesení předsedkyně senátu Krajského soudu uvedla, že podle § 151 odst. 2 tr. ř. má nárok na odměnu a náhradu hotových výloh pouze obhájce, který byl obviněnému ustanoven. Protože v daném případě nebyla obhájkyň obviněnému ustanovena, bylo rozhodnuto tak, jak je ve výroku usnesení uvedeno.

Proti tomuto usnesení podala v zákonem stanovené lhůtě obhájkyň V. Š. stížnost, v jejímž odůvodnění uvedla, že je pravdou, že v této věci obhajovala na základě plné moci, kterou jí dne 13. 11. 1991 udělily dcery odsouzeného J. H., a to H. G. a L. H. S rozhodnutím Krajského soudu v Praze o nepřiznání odměny se neztotožňuje, jelikož zákon č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, jednoznačně stanoví, že náklady obhajoby hradí stát a přitom nerozlišuje obhájce ustanoveného a obhájce, který obhajuje na základě plné moci. Zákon o soudní rehabilitaci je pak speciální normou k trestnímu řádu. Proto v závěru odůvodnění stížnosti navrhla, aby napadené usnesení bylo zrušeno a jí byla přiznána odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 830 Kč tak, jak požadovala ve své faktuře.

Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, proti němuž mohla obhájkyň podat stížnost, i řízení napadenému usnesení předcházející a shledal, že stížnost obhájkyň JUDr. V. Š. je důvodná.

Pokud předsedkyně senátu Krajského soudu v Praze opřela své rozhodnutí výlučně o ustanovení § 151 odst. 3 tr. ř. a nepřihlédla k ustanovení § 19 odst. 3 písm. b) zák. č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zák. č. 47/1991 Sb. a zák. č. 633/1992 Sb. (dále jen „ZSR“), podle kterého náklady obhajoby hradí stát, byl-li návrh shledán aspoň zčásti důvodný, nepostupovala správně. I když je někdy toto ustanovení dáváno do souvislosti jen s návrhem na zahájení přezkumného řízení podle oddílu třetího zákona o soudní rehabilitaci, je podle názoru Vrchního soudu v Praze nutno toto rozhodnutí v souladu s dikcí citovaného ustanovení vztáhnout na všechny návrhy, které citovaný zákon o soudní rehabilitaci vyžaduje k zahájení rehabilitačního řízení. Toto vyplývá zejména z té skutečnosti, že ustanovení § 19 odst. 3 ZSR je samostatné ve vztahu k ustanovení § 19 odst. 1, 2 ZSR, které se vztahuje pouze na návrh na zahájení přezkumného řízení, jak je to výslovně v tomto ustanovení zdůrazněno (arg. „Byl-li návrh na zahájení přezkumného řízení...“). Samostatnost ustanovení § 19 odst. 3 ZSR je nutno dovodit vzhledem k písm. a) a c) tohoto ustanovení, když v § 19 odst. 3 písm. a) ZSR se hovoří o řízení podle § 3 ZSR (řízení o námitkách prokurátora) a v § 19 odst. 3 písm. c) ZSR se uvádí, že náklady obhajoby hradí stát bez ohledu na výsledek řízení, bylo-li řízení zahájeno na návrh prokurátora, čímž je myšleno jakékoliv řízení podle rehabilitačního zákona, které může být zahájeno také na návrh prokurátora, tedy jak přezkumné řízení podle oddílu třetího zákona o soudní rehabilitaci, tak i řízení podle oddílu pátého zákona o soudní rehabilitaci či podle § 22a nebo § 22b ZSR. V těchto případech je totiž kterékoliv řízení vedeno k návrhu prokurátora bez ohledu na vůli osob uvedených v § 5 odst. 1 ZSR a není důvodu, aby byl činěn rozdíl mezi obhájcem ustanoveným soudem nebo obhájcem zvoleným oprávněnou osobou. Z tohoto důvodu není také rozhodující výsledek řízení.

Pro závěr, že ustanovení § 19 odst. 3 písm. b) ZSR se vztahuje pouze na návrh na zahájení přezkumného řízení podle oddílu třetího zákona o soudní rehabilitaci, není tedy zákonné opory, když ustanovení § 19 ZSR je zařazeno v oddílu čtvrtém zákona o soudní rehabilitaci, který upravuje „Řízení před soudem“ ohledně všech rehabilitačních řízení předpokládaných zákonem o soudní rehabilitaci (srovnej ustanovení § 8, § 9, § 10, § 11 a dalších ustanovení tohoto oddílu), a přímo v § 19 odst. 3 písm. b) ZSR se hovoří pouze o „návrhu a nikoliv o „návrhu na zahájení přezkumného řízení“, jak činí citovaný zákon o soudní rehabilitaci všude tam, kde chce vyjádřit, že konkrétní ustanovení oddílu čtvrtého, ale i oddílu osmého zákona o soudní rehabilitaci se vztahuje pouze na přezkumné řízení podle tohoto zákona (viz § 9 věta druhá, § 13, § 14, § 15 a další ustanovení oddílu čtvrtého; § 31 oddílu osmého zákona o soudní rehabilitaci). Je proto třeba ustanovení § 19 odst. 3 písm. b) ZSR vztáhnout na všechna rehabilitační řízení, jejichž zahájení zákon o soudní rehabilitaci podmiňuje

podáním návrhu, resp. žádosti některou z oprávněných osob uvedených v § 5 odst. 1 ZSR (zákon o soudní rehabilitaci, stejně jako trestní řád, na který jinak zákon o soudní rehabilitaci v § 33 odst. 4 odkazuje, klade na roveň návrh a žádost, přičemž pojem žádost používá u pokračování v trestním stíhání).

Navíc by bylo nelogické, aby zákon o soudní rehabilitaci činil rozdíl mezi přezkumným řízením podle oddílu třetího a všemi ostatními rehabilitačními řízeními, pro jejichž zahájení je třeba také návrhu oprávněné osoby uvedené v § 5 odst. 1 ZSR, když okolnost, zda ve věci bude konáno přezkumné řízení či některé z jiných rehabilitačních řízení není nijak závislá na vůli oprávněné osoby a je často jen věcí náhody nebo okolnosti zcela nezávislé na vůli osoby v původním řízení obviněné (k zastavení řízení v původním řízení mohlo dojít pro smrt obviněného, promlčení trestního stíhání, udělení milosti apod.). Osoby podávající návrh (žádost) na zahájení rehabilitačního řízení musí proto mít rovné postavení i pokud jde o svobodnou a ničím neovlivněnou volbu obhájce v těchto rehabilitačních řízeních. S touto zásadou by bylo v rozporu, pokud by pouze v přezkumném řízení podle oddílu třetího zákona o soudní rehabilitaci na rozdíl od všech dalších rehabilitačních řízení, ohledně nichž zákon o soudní rehabilitaci vyžaduje podávání návrhu (žádosti) ze strany osob uvedených v § 5 odst. 1 ZSR, jako podmínku jejich konání, náklady obhajoby hradil stát, byl-li návrh shledán aspoň zčásti důvodný. Z těchto důvodů je třeba i na rehabilitační řízení podle § 33 odst. 1 ZSR a návrh dcer obviněného zemřelého J. H., L. H. a H. G., kterým požádaly o pokračování v trestním stíhání jmenovaného a který byl shledán zcela důvodný, jak vyplývá z rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. listopadu 1991 sp. zn. Rt 683/91, jímž byl podle § 226 písm. b) tr. ř. zemřelý J. H. zproštěn obžaloby z trestného činu vyzvědačství podle § 86 odst. 1, 3 písm. d) tr. zák. (zák. č. 86/1950 Sb. ve znění novely), vztáhnout ustanovení § 19 odst. 3 písm. b) ZSR, které je speciální ve vztahu k ustanovení § 151 odst. 2 tr. ř.